

КОМУНАЛЬНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХОРТИЦЬКА НАЦІОНАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНА
АКАДЕМІЯ» ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

Кафедра дизайну

ЗАТВЕРДЖУЮ
Перший проректор
комунального вищого
навчального закладу «Хортицька
національна навчально-
реабілітаційна академія»
Запорізької обласної ради

О.Л. Позднякова

2017 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(ПП 2.1.05) Технологія та матеріалознавство

галузь знань	02 Культура і мистецтво
спеціальність	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
Рівень освіти	перший (бакалаврський)

2016–2017 навчальний рік

Робоча програма «Технологія та матеріалознавство» для студентів факультету мистецтва та дизайну рівня освіти молодший спеціаліст за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»

Розробник: Наливайко Іван Павлович, кандидат педагогічних наук, доцент

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри дизайну факультету мистецтва та дизайну

Протокол № 11 від 26 квітня 2017 року

Завідувач кафедри дизайну  Н.В. Дерев'янку

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		форма навчання	денна
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 02 Культура і мистецтво	варіативна	
	Спеціальність 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»	Семестр	2-й
Модулів – 1	Освітній рівень: перший (бакалаврський)	Аудиторні години: 34 год	
Змістових модулів – 1		Лекції: 16 год.	Практичні, семінарські: 18 год.
Загальна кількість годин – 90			Лабораторні: год
Тижневих годин для денної форми навчання:		Самостійна робота 56 год.	
аудиторних – 2		ІНДЗ: год	
самостійної роботи студента – 3	Вид контролю: залік		

2. ЗАПЛАНОВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Мета навчального курсу: засвоєння властивостей та характерних особливостей матеріалів, використання інструментів, методів та технологій відображення задуму. Формування на основі володіння технологією матеріалів вмінь і навичок виконання художніх творів та копій відомих майстрів, ознайомлення з технікою ведення роботи.

Завдання навчальної дисципліни:

- навчити студентів орієнтуватися у сучасних матеріалах;
- освоєння студентами
- оволодіння студентами основними вимогами
- ознайомлення студентів з історією виникнення різноманітних декоративних технік, розвитком творчості, змінами матеріалів під впливом часу, віковими традиціями промислів;
- засвоєння знань з матеріалів, що надасть студентам можливість розрізняти вироби за походженням, засобом декорування та пластикою побудови форми;
- вироблення навичок роботи з різноманітними матеріалами, засвоєння інформації про їх технологічні та пластичні властивості;
- виховання здатності до самостійної творчої діяльності: вміння заздалегідь обмірковувати завдання, знаходити рішення, яке максимально відповідає творчому завданню.

Згідно з вимогами освітньої (освітньо-професійної, освітньо-наукової) програми студенти повинні досягнути таких результатів навчання (компетентностей):

- використання раціональної та логіко-інтуїтивної складової процесу творчості; готовність здійснювати пошук інноваційних художньо-технологічних рішень та адаптувати їх до умов конкретного творчого завдання;
- знати властивості матеріалів та вміти їх використовувати в творчій діяльності;
- підбирати і використовувати необхідні інструменти і приладдя, творчо підходити до виконання завдання, обирати сучасні матеріали та дотримуватись технології ведення роботи;
- обмірковано сприймати спадщину народного мистецтва і у своїх творчих роботах продовжувати і розвивати традиції українського народу і рідного краю;
- здатність застосовувати основні методи аналізу, опису, порівняння, класифікації, оцінювання творів мистецтва;
- виховання художньо-естетичної культури та художнього смаку;
- володіння професійною термінологією;
- продуктивно працювати над виконанням самостійних робіт застосовуючи сучасні технології.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний модуль 1. Загальні відомості матеріалів стінопису

Тема 1. Художні матеріали. Палітри, пензлі. Полотно, дерев'яні дошки, фанера, папір, картон.

Тема 2. Матеріали для проклеювання полотна. Підрамники. Натягування полотна. Проклеювання полотна.

Тема 3. Грунти під олійний живопис.

Тема 4. Смоли. Бальзами. Розріджувачі.

Тема 5. Лаки, вживані у живопису.

Тема 6. Техніка живопису. Олійний живопис. Акварель. Пастель. Гуаш. Темпера.

Тема 7. Клейовий живопис. Фреска. Мозаїка.

Тема 8. Реставрація олійного станкового живопису.

Тема 9. Декоративний розпис на стіні. Грунт для розпису на стіні. Забарвлення поливінілацетатними барвистими складами.

Тема 10. Розпис під ліпнину за графаретом. Розпис під ліпнину технікою гризайль.

Тема 11. Техніка фрески. Техніка фрески а-секко. Техніка воскового живопису (енкаустика).

Тема 12. Техніка темперного живопису. Техніка мінерального живопису. Техніка сграфіто.

Тема 13. Розпис по дереву - технологія роботи з дерев'яною поверхнею.

Тема 14. Декоративний розпис скла. Історія виникнення розпису скла та розвиток інструменти.

Тема 15. Несправжній вітраж. Робота вітражними красками.

Тема 16. Матеріали та технологія ведення роботи розпису по стеклу.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	усього	у тому числі			
		Л	ПЗ	СР	МК
МОДУЛЬ 1. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ МАТЕРІАЛІВ	90	16	18	56	
Тема 1. Художні матеріали. Палітри, пензлі. Полотно, дерев'яні дошки, фанера, папір, картон.		1			
Тема 2. Матеріали для проклеювання полотна. Підрамники. Натягування полотна. Практична робота. Проклеювання полотна.		1	2	10	
Тема 3. Грунти під олійний живопис. Практична робота. Готування емульсійного ґрунту і ґрунтування полотна. Практична робота. Готування желатинового ґрунту. Практична робота. Готування казеїново-олійного ґрунту. Практична робота. Готування олійного ґрунту.		1	8	10	
Тема 4. Смоли. Бальзами. Розріджувачі.		1			
Тема 5. Лаки, вживані у живопису. Практична робота. Готування картинного лаку.		1	2	10	
Тема 6. Техніка живопису. Олійний живопис. Акварель. Пастель. Гуаш. Темпера.		1			
Тема 7. Клейовий живопис. Фреска. Мозаїка.		1			
Тема 8. Реставрація олійного станкового живопису.		1			
Тема 9. Декоративний розпис на стіні. Ґрунт для розпису на стіні. Забарвлення полівінілацетатними барвистими складами. Практична робота. Композиція на тему «Квіти» одним з матеріалів стінопису.		1	2	10	
Тема 10. Розпис під ліпнину за трафаретом. Розпис під ліпнину технікою гризайль.		1			
Тема 11. Техніка фрески. Техніка фрески а-секко. Техніка воскового живопису (енкаустика).		1			
Тема 12. Техніка темперного живопису. Техніка мінерального живопису. Техніка сграфіто.		1			
Тема 13. Розпис по дереву - технологія роботи з дерев'яною поверхнею.		1			
Тема 14. Декоративний розпис скла. Несправжній вітраж. Історія виникнення розпису скла та розвиток. Матеріали та інструменти. Технологія ведення роботи. Практична робота. Декоративний розпис скла.		3	4	16	
Всього	90	16	18	56	

5. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	№ теми	Назва теми, план	Кількість годин
1	1	Тема 1. Художні матеріали. Палітри, пензлі. Полотно, дерев'яні дошки, фанера, папір, картон.	1
2	2	Тема 2. Матеріали для проклеювання полотна. Підрамники. Натягування полотна. Проклеювання полотна.	1
3	3	Тема 3. Грунти під олійний живопис.	1
4	4	Тема 4. Смоли. Бальзами. Розріджувачі.	1
5	5	Тема 5. Лаки, вживані у живопису.	1
6	6	Тема 6. Техніка живопису. Олійний живопис. Акварель. Пастель. Гуаш. Темпера.	1
7	7	Тема 7. Клейовий живопис. Фреска. Мозаїка.	1
8	8	Тема 8. Реставрація олійного станкового живопису.	1
9	9	Тема 9. Декоративний розпис на стіні. Грунт для розпису на стіні. Забарвлення полівінілацетатними барвистими складами.	1
10	10	Тема 10. Розпис під ліпнину за трафаретом. Розпис під ліпнину технікою гризайль.	1
11	11	Тема 11. Техніка фрески. Техніка фрески а-секко. Техніка воскового живопису (енкаустика).	1
12	12	Тема 12. Техніка темперного живопису. Техніка мінерального живопису. Техніка сграфіто.	1
13	13	Тема 13. Розпис по дереву - технологія роботи з дерев'яною поверхнею.	1
14	14	Тема 14. Декоративний розпис скла. Несправжній вітраж. Робота вітражними фарбами. Матеріали та технологія ведення роботи розпису по стеклу.	1
15	15	Залік	2
		Всього:	16

6. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	№ теми	Назва теми, план	Кількість годин
1	Тема 2	Практична робота. Проклеювання полотна.	2
2	Тема 3	Практична робота. Готування емульсійного ґрунту і ґрунтування полотна. Практична робота. Готування желатинового ґрунту. Практична робота. Готування казеїново-олійного ґрунту. Практична робота. Готування олійного ґрунту.	8
3	Тема 5	Практична робота. Готування картинного лаку.	2
4	Тема 9	Практична робота. Композиція на тему «Квіти» одним з матеріалів стінопису.	2
5	Тема 14	Практична робота. Декоративний розпис скла.	4
		Всього:	18

7. ТЕМИ САМОСТІЙНИХ ЗАВДАНЬ

№ з/п	№ теми	Назва теми, план	Кількість годин
1	Тема 2	Матеріали для проклеювання полотна. Навчальні завдання: - вивчити спеціальну літературу з матеріалознавства для художників; - проклеювання полотна.	10
2	Тема 3	Ґрунти під олійний живопис. Практична робота.. Навчальні завдання: - вивчити спеціальну літературу з готування емульсійного ґрунту і ґрунтування полотна; - готування ґрунту.	10
3	Тема 5	Лаки, вживані у живопису. Навчальні завдання: - опрацювати спеціальну літератури, методичні рекомендації та лекційний матеріал; -. готування картинного лаку.	10
4	Тема 9	Декоративний розпис на стіні. Навчальні завдання: - вивчити спеціальну літературу за темою розпис на стіні; - зробити композицію на тему «Квіти» одним з матеріалів стінопису.	10
5	Тема 14	Декоративний розпис скла. Навчальні завдання: - опрацювати спеціальну літературу, методичні рекомендації та лекційний матеріал; - декоративний розпис скла.	16
		Всього:	56

8. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальна робота є видом позааудиторної індивідуальної діяльності студента, результати якої використовуються у процесі вивчення програмового матеріалу навчальної дисципліни.

Індивідуальна робота з курсу «Технологія та матеріалознавство» – це вид пошукової роботи студента, в якій студент показує свої навички при роботі в матеріалі, що відображає певний рівень його навчальної компетентності.

9. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

У процесі оцінювання навчальних досягнень студента застосовуються такі методи: методи усного контролю – індивідуальне опитування; методи письмового контролю – контрольна робота; методи самоконтролю – уміння самостійно оцінювати свої знання, самоаналіз.

10. СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ за 100-бальною системою оцінювання

№ з/п	Назва виду роботи, критерії	Максимальний бал за вид роботи
1	Відвідування занять	10 (у %)
2	Самостійна робота	10
3	<u>Конспект лекцій</u>	10
4	Практична робота за темою 2	10
5	Практична робота за темою 3	10
6	Практична робота за темою 5	10
7	Практична робота за темою 9	10
8	Практична робота за темою 14	10
8	Модульний контроль	20
ВСЬОГО за семестр		100

ОСТАТОЧНА ОЦІНКА виставляється за чотирибальною національною системою оцінювання рівня знань, умінь та навичок, згідно з критеріями та з урахуванням поточного оцінювання, враховуючи:

- наявність повного обсягу аудиторних практичних робіт за семестр;
- самостійність виконання навчальних завдань;
- коефіцієнт росту професійної майстерності студента за час навчання;
- відвідування занять.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою академії	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	82 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	
C	75 – 81 (добре)		
D	64 – 74 (задовільно)	3 (задовільно)	
E	60 – 63 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано

F	1 – 34 (незадовільно – з обов’язковим повторним курсом)		
---	---	--	--

Оцінка «відмінно» (або А – 90-100 балів) – ставиться за повні та міцні знання теоретичного матеріалу, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою. Виконані практичні та самостійні роботи повністю відповідають поставленому завданню, роботи виконані акуратно, якісно, з додержанням термінів здачі.

Оцінка «добре» (або В – 82-89; С – 75-81 балів) – ставиться за вияв студентом повних, систематичних теоретичних знань з дисципліни, але з незначними помилками. Деякі елементи практичних робіт недостатньо відповідають вимогам завдання. Культура виконання робіт в цілому на досить високому рівні. Завдання виконувались вчасно чи з незначним запізненням.

Оцінка «задовільно» (або D – 64-74; E – 60-63 балів) – ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу на достатньому для подальшого навчання рівні. Є суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх за допомогою викладача. Завдання виконані неякісно, мають неохайний вигляд, з суттєвим запізненням до здачі.

Оцінка «незадовільно» (або Fx – 35-59; F – 34 та менше балів) – виставляється студентові за недостатній рівень знань з теоретичного матеріалу дисципліни. Роботи виконані неохайно, невчасно, дещо не відповідаючи вимогам завдання. Студент не здатний виправити практичні завдання навіть після допомоги викладача, або взагалі не має одного чи декількох виконаних практичних завдань.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

ОСНОВНА

1. Никитин А.М. Художественные краски и материалы. Справочник. – Вологда.: Инфра-Инженерия, 2016. – 412 с.
2. Никодеми Г.Б. Техника живописи. Инструменты, материалы, методы. Практические советы. – М.: Эксмо, 2002. – 143 с.
3. Фиталева С. В., Барабошина Д. А. Основы технологии художественно-оформительских работ. – Академия, 2012

ДОДАТКОВА

1. Комаров А.А. Технология материалов стенописи. – М.: Изобразительное искусство, 1989. – 240 с.
2. Лоханько Ф.П., Флорова Т.І. Художні матеріали техніка живопису. – К.: Державне видавництво образотворчого мистецтва і музичної літератури УРСР, 1960. – 140 с.
3. Суржаненко А.Е. Альфрейно- живописные работы. – М.: Высшая школа, 1976. – 280 с.

11. ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ В МЕРЕЖІ ІНТЕРНЕТ

1. Національна бібліотека України імені В.В. Вернадського
<http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Державна науково-педагогічна бібліотека України ім. В. О. Сухомлинського
www.dnpb.gov.ua/
3. Бібліотека українських підручників
[http:// www.dprojekt.com.ua](http://www.dprojekt.com.ua)